

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/121/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712205663
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2712205663.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpený: Havel, Holásek & Partners, s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584 proti žalovanému: U. M., nar. XX.XX.XXXX, F. O. XXXX/XX, o zaplatenie sumy 2.619,64 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica, č. k. 1C/246/2012-110 zo dňa 27. novembra 2012, v zamietajúcej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti zrušuje a vec sa mu v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.354,93 eur, 17,30% úrok ročne zo sumy 1.152,27 eur od 04.07.2012 do zaplatenia, 9% úrok z omeškania ročne zo sumy 1.735,40 eur od 04.07.2012 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 482,94 eur, v sume 157 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd konanie v časti týkajúcej sa uplatneného 9% úroku z omeškania ročne zo sumy 76,27 eur od 04.07.2012 do zaplatenia z dôvodu späťvzatia návrhu v tejto časti zastavil. Súd žalobu vo zvyšku zamietol. Po právnej stránke rozsudok odôvodnil aplikáciou § 23a ods. 1 Zák.č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 2 písm. e/, § 2 písm. a), b), c), d), e), §4 ods. 2 písm. g), § 4 ods. 4, 5 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Skutkovo rozsudok odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žaloba bola podaná sčasti dôvodne. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o splátkovom úvere č.1 zo dňa 25.01.2006 a zmluvu o kontokorentnom úvere č.2 dňa 24.10.2005. Súd poukazuje na to, že základom týchto záväzkových vzťahov je zákon o spotrebiteľských úveroch a aj dodávateľ, žalobca sám poukazuje v dohodnutých podmienkach zmluvy na ustanovenia všeobecných obchodných podmienok (ďalej len VOP) bod 7, v ktorom sú upravené záväzkovo-právne vzťahy, keď banka, ako veriteľ na požiadanie fyzickej osoby, nepodnikateľa ako dlžníka poskytne v jeho prospech finančné prostriedky. Súd dospel k záveru, že uvedené zmluvy majú charakter spotrebiteľských zmlúv a to konkrétne spotrebiteľského úveru, a preto pri právnom posúdení veci zmluvu posudzoval v zmysle ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase ich uzavretia. Za spotrebiteľský úver sa považuje každé dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy spotrebiteľovi, a to za odplatu veriteľom bez ohľadu na právnu formu, s výnimkou zmlúv vymedzených v § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Musí ísť o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, ktoré musí spotrebiteľ po uplynutí dohodnutej doby vrátiť. Spotrebiteľom je výlučne fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je vždy odplatná a odplatom sú spravidla poplatky a úroky. Veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania. Veriteľ na základe zmluvy zo dňa 25.01.2006 poskytol žalovanému úver vo výške 1.327,76 eur, ktorý vyčerpал dňa 25.01.2006. Na základe zmluvy o kontokorentnom úvere zo dňa 24.10.2005 poskytol

žalovanému úver vo výške úverového rámca 497,91 eur, ktorý postupne čerpal výbermi. Predmetné zmluvy musia obsahovať najmä hore uvedené náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Súd vyhodnotil, že obe zmluvy obsahujú podstatné náležitosti uvedené v zákone a zmluvy boli uzavreté platne. Súd posúdil jednotlivé zmluvné podmienky dohodnuté medzi účastníkmi zmluvy a obchodných podmienok a má za to, že dohodnutá podmienka o započítaní výšky splátok v poradí ako je hore uvedené je podmienkou neprijateľnou. Oprávnenie veriteľa započítať akúkoľvek platbu dlžníka na plnenie peňažného záväzku z úverovej zmluvy najprv na dlžné splatné príslušenstvo záväzku od najstaršej pohľadávky je podmienkou neprijateľnou. Súd poukázal na poplatky uvádzané opakovane vo výpise z účtu a to pravidelný mesačný poplatok za správu úveru s tým, že sa stotožňuje s rozhodovacou líniou potvrdenou Vrchným Krajiným súdom Karlsruhe z 3.mája 2011 (17 U 192/10), podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34. rozsudku). To platí aj pri poplatku za vedenie úverového účtu, keď vedenie úverového účtu nepredstavuje samostatnú odpltnú službu banky klientovi, práve naopak slúži výhradne záujmom banky. V časti uplatneného úroku z omeškania vypočítaného v sume 61,52 eur (zmluva č.1) súd nepriznal s poukazom na to, že tento bol vypočítaný s použitím úrokovej sadzby 26,4% ročne v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka určeného zverejnením banky. Tieto však môžu byť použité len v prípade, ak neodporujú ustanoveniam občianskeho práva a nie sú v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Úprava spotrebiteľských vzťahov okrem Zákona o spotrebiteľských úveroch a Zákona o ochrane spotrebiteľa je zakotvená v Občianskom zákonníku a súčasťou tejto úpravy je uzákonené i kogentné pravidlo o nemožnosti úpravy zmluvných podmienok spotrebiteľskou zmluvou odchylné od zákona v neprospech spotrebiteľa a teda použitie iných noriem, než noriem spotrebiteľského práva, keď posúdenie dovolenosti dojednaní v spotrebiteľskej zmluve sa musí riadiť hľadiskom výhodnosti toho ktorého dojednania pre spotrebiteľa. Úrok z omeškania v čase uzavretia zmluvy bol upravený v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 OZ vykonávacím predpisom a to nar. vl. 87/1995 Z.z. vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska, ktorá diskontná sadzba bola vo výške 4% a teda úrok z omeškania 8%. Súd s poukazom na uvedené skutočnosti potom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 2.354,93 eur, ktorá pozostáva: zmluva č.1 - zo sumy 1.152,27 eur ako nesplatenej istiny z uplatnenej žalobcom v sume 1.416,98 eur (1.416,98 - 203,19 - 61,52), sumy 134,83 dohodnutých nesplatených úrokov a sumy 508,67 eur vypočítaných úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške, spolu v sume 1.152,27 eur; zmluva č.2 ako nesplatenej istiny v sume 448,30 eur, úroku z omeškania v sume 34,59 eura, v sume 76,27 eur vypočítaný v zákonom stanovenej výške, spolu v sume 559,16 eur. Z dôvodov hore uvedených súd žalobu vo zvyšku zamietol. Žalovaný sa naďalej dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania, ktorý je v súlade s nar. vl. č. 87/1995 Zb. v zmysle ustanovení občianskeho práva a to odo dňa uplatneného žalobcom v žalobe. Úrok z omeškania súd priznal z vypočítanej istiny a úroku po odpočítaní poplatkov a nezákonného úroku z omeškania (1.152,27 + 134,93 + 448,30) zo sumy 1.735,40 eur. Súd s použitím ustanovenia § 164 O.s.p. opravil chybu v počítaní pri vyhlásení rozhodnutia vo veci v časti sumy, z ktorej priznal žalobcovi zapltenie 9% úroku z omeškania, pretože sa jedná o chybu v počítaní. Z obsah odôvodnenia a priznanej sumy je zrejmé, že priznaná istina zo zmluvy č. 1 predstavuje sumu 1.152,27 eur a riadny úrok sumu 134,83 eur a zo zmluvy č.2 istina sumu 448,30 eur, úroky z omeškania sumu 34,59 eur a 76,27 eur. Súd priznal úrok z omeškania z nesplatenej istiny a dohodnutého úroku, teda správne zo sumy 1.735,40 eur a nie zo sumy 2.000,11 eur. Súd preto túto zrejmu nesprávnosť opravil v písomnom vyhotovení rozhodnutia. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. ods. 3 O.s.p., keď žalobca mal vo veci pomerne nepatrný neúspech vo výške 10,1% a preto mu priznal náhradu trov konania z prisúdenej výšky pohľadávky s použitím ustanovení vyhl.č. 655/2004 Z.z. takto: 1. trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby /prevzatie, prípravy, podanie žaloby na súd, účasť na pojednávaní / po 91,29 eur / vychádzajúc z priznanej hodnoty 2.354,93 eur, režijný paušál 3 x 7,63 eur v sume 22,89 eur, 20% DPH zo sumy 296,76 eur (3 x 91,29 + 3 x 7,63) v sume 59,35 eur, spolu v sume 356,11 eur; 2. hotové výdavky cestovného v sume 50,57 eur na ceste na pojednávanie dňa 27.11.2012 z Bratislavy do Skalice a späť 2 x 100 km, t.j. 200 km, pri náhrade za 1 km v sume 0,183 eur, priem. spotrebe 4,6/100 km, ceny 1,518 eur/1 l; 3. náhrady straty času v sume 76,26 eur za 6 polhodín po 12,71 eur. Trovy právneho zastúpenia celkom predstavujú sumu 482,94 eur. Iné trovy predstavujú zapltený súdny poplatok z návrhu v sume 157 eur. Súd preto priznal žalobcovi vyčíslenú výšku náhrady trov konania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti nepriznaných úrokov z omeškania a poplatkov za upomienky a poplatkov za správu úveru podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keďže prvostupňový súd dospel na základe vykonaného

dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia dlžnej sumy z úveru č. 1 2060,48 eura, ktorá pozostávala z kapitalizovanej istiny vo výške 1.416,98 eur (ktorá sa od 03.07.2012 nezvyšovala), zo zmluvného úroku vo výške 134,83 eura, vypočítaného z kapitalizovanej istiny od 31.01.2011 do 20.08.2011 a z úroku z omeškania vo výške 508,67 eura, vypočítaného od 31.01.2009 do 03.07.2012, do tzv. rozhodného dňa. Žalobca sa tiež domáhal nárokov z úveru č. 2 ale predmetom odvolania je však len rozhodnutie v časti pohľadávky z úveru č. 1 vo výške 2.060,48. Prvostupňový súd však žalobcovi priznal len časť žalovanej sumy vo výške 2.354,93 eura, pričom podľa názoru súdu prvého stupňa žalobca nemá žiaden nárok na vyúčtované poplatky za správu úveru a poplatky za upomienky zaslané žalovanému spolu v celkovej sume 203,19 eura. Prvostupňový súd tiež žalobcovi nepriznal časť uplatneného úroku z omeškania v sume 61,52 eura vypočítaného s použitím úrokovej sadzby vo výške 26,40 % ročne. Vyššie uvedený výpočet súdu je podľa názoru žalobcu nesprávny a je v rozpore s predloženými dôkazmi. Celkovú dlžnú sumu nemožno vypočítať spôsobom, ktorý zvolil prvostupňový súd, ale len spôsobom, ktorý ustanovujú príslušné ustanovenia zmluvy a všeobecné obchodné podmienky (VOP). Odvolateľ poukázal na § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, na znenie článku V bodu 2 zmluvy, článku II bodu 3 zmluvy. Podľa názoru žalobcu počet a výška splátok dohodnutých v zmluve zohľadňovali tzv. kapitalizáciu príslušenstva do istiny (súčasťou istiny sa stávajú splatné úroky a splatné poplatky a to dňom ich splatnosti). V prípade riadneho a včasného poukazovania splátok by došlo k splateniu úveru ku dňu konečnej splatnosti uvedenej v zmluve. Nakoľko však žalovaný nedodržiaval dohodnuté podmienky splácania a dostal sa do omeškania so splácaním úveru, na čo ho žalobca upozorňoval zaslaním upomienok podľa sadzovníka platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu, vzorec použitý prvostupňovým súdom na výpočet v zostávajúcej dlžnej sumy nemožno aplikovať, pretože nezohľadňuje zmluvne dohodnutú kapitalizáciu príslušenstva do istiny. Žalobca v tejto súvislosti podotkol, že kapitalizácia príslušenstva do istiny je medzinárodne akceptovanou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách, dokonca je predpismi na ochranu spotrebiteľa predpokladaná a poukázal na viaceré akty európskych inštitúcií na podporu svojich tvrdení. Odvolateľ nesúhlasil s aplikáciou ustanovenia § 566 ods. 2 OZ súdom prvého stupňa, na základe ktorého by mala byť zo splátky peňažného dlhu započítaná splátka najprv na istinu a potom na úroky. Žalobca poukázal na to, že zmluva bola uzavretá podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka (ObZ). Podľa ustálenej súdnej praxe je zmluva o úvere tzv. absolútnym obchodnoprávnym vzťahom a to aj v prípade, že jedna zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť. Preto nie je dôvodná námietka, že žalovaná si nezobrala úver ako podnikateľ, ale ako bežný občan. Paragraf 330 ods. 2 ObZ stanovuje, že pri plnení peňažného záväzku sa započíta plnenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak. Žalobca ďalej poukázal na to, že ustanovenie § 566 ods. 2 OZ sa vzťahuje len na čiastočné plnenie peňažného dlhu dlžníka a nie na plnenie dlhu v splátkach, ako to bolo dohodnuté podľa zmluvy medzi účastníkmi konania. Tento názor potvrdzuje aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 4 Obo 54/2007. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že podľa zmluvy, ktorá sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka je žalobca povinný započítavať úhrady žalovanej najskôr na príslušenstvo a až potom na istinu a nie v opačnom poradí, ako to v rozsudku tvrdí prvostupňový súd. Tvrdenie prvostupňového súdu žalobca považoval v tejto časti za zmatečné, vzhľadom na to, že na jednej strane prvostupňový súd tvrdí, že žalobca nie je oprávnený započítavať akúkoľvek platbu žalovanej najprv na dlžné príslušenstvo a potom na istinu a na druhej strane prvostupňový súd pri svojom výpočte vychádzal práve z takto vypočítanej istiny uplatnenej žalobcom. Žalobca nesúhlasil s tým, že prvostupňový súd zamietol žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania vo výške 26,40 eura ročne a v časti poplatkov za správu úveru a za upomienky. V súvislosti s uvedeným poukázal na § 497 Obchodného zákonníka a článok III bod 4 zmluvy kde je uvedené, že dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním pohľadávky z úveru platiť úrok z omeškania vo výške určenej veriteľom zverejnením. Dlžník súhlasí, že z došlých súm veriteľ najskôr uhradí splatné poplatky a náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu a to v tomto poradí. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 odo 657/2005. Žalovaná v zmluve vyhlásila, že sa oboznámila so všeobecnými obchodnými podmienkami a sadzovníkom a zaviazala sa ich dodržiavať. Vychádzajúc z uvedeného má žalobca zato, že na uplatnenie poplatkov za upomienky a taktiež poplatkov za správu úveru má zmluvný nárok. Podľa názoru žalobcu zmluva o úvere bola uzatvorená aj v súlade so zákonom číslo 258/2001 o spotrebiteľských úveroch. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel, alebo aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec obsahom a dôvodmi podaného odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2

O.s.p., po tom, čo zistil, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (§ 201 a § 204 O.s.p.) a zistil, že prvostupňový súd svojim postupom neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a nesprávne vec právne posúdil.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Predmetom odvolacieho konania bola v danom prípade časť rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorej bola žaloba zamietnutá a v závislom výroku o náhrade trov konania, žalobca v odvolaní výslovne uviedol, že predmetom odvolania je jeho uplatnený nárok z úveru č. 1, v časti nepriznaných úrokov z omeškania a poplatkov za správu úveru a poplatkov za upomienky.

Podľa žaloby bol v danom prípade predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci zo zmluvy o splátkovom úvere (žalobcom označený aj ako úver 1) uzavretej medzi účastníkmi dňa 25.1.2006. Žalobca nárok špecifikoval ako istinu v sume 1.416,98 eura (ku ktorej sume dospel súčtom súm 1.327,75 eur - výška poskytnutého úveru + 1.050,31 eur vyčíslený dohodnutý úrok 17,3% za obdobie od 26.1.2006 do 20.01.2011 + 203,09 eur poplatky za správu úveru a za upomienky + 61,52 - úrok z omeškania od 26.1.2006 do 12.1.2009, od 15.1.2009 8%-ný, do 14.1.2009 26,4% -ný. Od súčtu uvedených súm, odpočítal sumu 1.225,69 eur, ktorú žalovaný doposiaľ zaplatil - čl. I 1,2 a 52). Ďalšou položkou uplatnenou žalobou boli vyčíslené úroky z vo výške 134,83 eur, ktoré žalobca vypočítal podľa dohody zmluvných strán vo výške 17,3% z poskytnutého úveru za obdobie od 21.1.2011 do 20.8.2011 (č.l. 3, 49), vyúčtované úroky z omeškania vo výške 146,61 eur, vyčíslené od 13.1.2009 do 20.8.2011 a vyúčtované úroky z omeškania vo výške 362,06 eur, vyčíslené od 21.8.2011 do 3.7.2012 (č.l. 3, 52). Ďalej sa žalobca domáhal úroku vo výške 17,30% ročne zo sumy 1.419,98 eur od 4.7.2012 do zaplatenia (teda z hore uvedenej istiny) a úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.076,38 eur od 4.7.2012 do zaplatenia (z istiny a úroku). Žalobca sa tiež domáhal podobných nárokov z úveru 2, ktoré však neboli predmetom odvolacieho konania.

Prvostupňový súd z uvedených, jednotlivito špecifikovaných nárokov žalobcu zaviazal žalovaného zaplatiť 2.354,93 eur (istina z úveru 1 a 2), so 17,3% úrokom ročne zo sumy 1.152,27 eur od 04.07.2012 do zaplatenia a s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.735,40 eur od 4.7.2012 do zaplatenia. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, suma 2.354,93 eur pozostáva zo zmluvy č.1 - zo sumy 1.152,27 eur ako nesplatennej istiny z uplatnenej žalobcom v sume 1.416,98 eur (1.416,98 - 203,19 - 61,52), sumy 134,83 dohodnutých nesplatených úrokov a sumy 508,67 eur vypočítaných úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške, spolu v sume 1.152,27 eur; zmluva č.2 ako nesplatennej istiny v sume 448,30 eur, úroku z omeškania v sume 34,59 eura, v sume 76,27 eur vypočítaný v zákonom stanovenej výške, spolu v sume 559,16 eur. Vo zvyšku súd žalobu zamietol.

Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že súd nepriznal žalobcovi právo na zaplatenie rôznych poplatkov uvádzaných opakovaním vo výpise z účtu, ako napr. pravidelný mesačný poplatok za správu úveru, poplatky za upomienky s tým, že poukázal na rozhodnutie Vrchného Krajského súdu Karlsruhe z 3. mája 2011 (17 U 192/10). S názorom súdu prvého stupňa, pokiaľ nepriznal žalobcovi právo na zaplatenie poplatkov za upomienky a v časti zvýšených poplatkov za vedie účtu možno súhlasiť. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade nebolo možné aplikovať rozhodnutie Vrchného Krajského súdu v Karlsruhe z 3. mája 2011 (17 U 192/10).

Zo zmluvy o splátkovom úvere uzavretej medzi účastníkmi 25.1.2006, založenej v spise (č.l. 9) vyplýva, že účastníci zmluvy sa dohodli na poplatku za správu úveru vo výške 50 eur (1,66 eura) mesačne. Zmluva v bode II. 2. uvádza, že účastníci sa dohodli, že dlžník je povinný splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, v stanovenom čase platiť úroky, poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie poplatky podľa sadzobníka a náklady veriteľa spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. V bode V. 2. zmluvy sa uvádza, že dlžník (žalovaný) vyhlásil, že sa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa (žalobcu), súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so sadzobníkom a súhlasí s ním. V bode V. 3. zmluvy sa uvádza, že všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou zmluvy, Obchodným zákonníkom...Podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na znenie zmluvy, hlavne jej bodu V. 3. bolo možné dospieť k záveru, že VOP sú súčasťou zmluvy, pretože to text zmluvy vyslovene uvádzal. Sadzobník poplatkov žalobcu však za súčasť zmluvy považovať nemožno. Prehlásenie účastníka zmluvy, že sa oboznámil so sadzobníkom a bude ho dodržiavať nemožno vykladať tak, že by sa sadzobník stal súčasťou zmluvy. Nie je tak pre žalovaného záväzný a žalobcovi podľa neho nemôžu byť žiadne nároky priznané. Odvolací súd je preto toho názoru, že nárok žalobcu je opodstatnený len čo do výšky poplatku 1,66 eur, ktorý bol medzi účastníkmi

v zmluve riadne dohodnutý. Na tento poplatok podľa názoru odvolacieho súdu nemožno aplikovať rozhodnutie Vrchného Krajského súdu Karlsruhe z toho dôvodu, že toto rozhodnutie sa týka poplatkov za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru a tieto poplatky sú neprijateľné (resp. poplatky účtované výlučne v záujme dodávateľa). V texte uvedeného rozhodnutia sa uvádza: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru bol bankou stanovený vo výške 2 % z výšky úveru, najmenej však 50 eur paušálne. Banka sledovala podľa vlastných vyjadrení v podstate úhradu úsilia vynaloženého pri spracovaní údajov v predzmluvnej fáze, túto obranu však súd odmietol a vyhodnotil jej konanie vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Spotrebiteľ nenašiel banku z dôvodu poradenstva v otázke konkrétnej úrokovej sadzby alebo rady, či si na základe vlastnej finančnej situácie môže dovoliť úver, ale výhradne s cieľom zistiť, či a za akých mesačných splátok je banka vôbec ochotná mu ním požadovaný úver poskytnúť. Preverenie úrovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru vyšší krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok, bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie. Aj z tohto dôvodu je zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru neprijateľná a voči spotrebiteľom neúčinná. Súd doplnil, že zmluvná podmienka, je neprijateľná aj z dôvodu, že nie je pre spotrebiteľa jasná a zrozumiteľná - nie je z nej totiž zjavné, či poplatok za spracovanie bude na spotrebiteľa dopadať iba v prípade, ak uzavrie zmluvu o úvere alebo aj v situácii, keď sa bude iba informovať ohľadom úrovej služby (arg. výška úveru 0 eur = paušálna minimálna výška poplatku 50 eur). Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spočítavanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34. rozsudku)“.

V konkrétnom prípade bol poplatok za poskytnutie úveru nulový, čo je v zmluve vyslovene uvedené a žalobca sa takéhoto poplatku, prípadne poplatku za spracovanie úveru ani nedomáhal. Podľa názoru odvolacieho súdu dohodnutý poplatok za správu úveru medzi účastníkmi vo výške 1,66 eura mesačne v danom prípade neodporuje ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch a ani hore uvedenému rozhodnutiu. Uvedený poplatok nemožno chápať len ako poplatok stanovený v záujme žalobcu, ale aj žalovaného, keďže žalobca poskytuje žalovanému službu pozostávajúcu v evidencii došlých platieb, zostatkov poskytnutého úveru a v prípade, ak žalovaný prestane splácať úver, aj evidenciu dlžných súm a pod. Z hore uvedených dôvodov bolo potom možné považovať za riadne dohodnutý a správne uplatnený poplatok za vedenie účtu vo výške 1,66 eura. Všetky ostatné uplatnené poplatky nebolo možné priznať, pretože sa účastníci zmluvy na nich nedohodli. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že poplatky za upomienky by nebolo možné priznať ani z dôvodu, že zo sadzobníka nevyplýva ich periodicita. Z obsahu sadzobníka nie je zjavné, či má žalobca zasielať upomienky mesačne, štvrťročne, polročne. Žalobca tak mohol upomienky zasielať neobmedzene a neobmedzene si za ne účtovať vysoké poplatky. Z odôvodnenia súdu prvého stupňa tiež vyplynulo, že nepriznal žalobcovi právo na zaplatenie uplatneného úroku z omeškania v sume 61,52 eur z dôvodu, že bol vypočítaný s použitím úrokovej sadzby 26,4% v zmysle Obchodného zákonníka, určeného zverejnením banky. S názorom súdu prvého stupňa sa nemožno stotožniť v celom rozsahu, pretože za uvedené obdobie mal ale žalobca nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, že by za nejaké obdobie súd priznal žalobcovi úrok z omeškania nižší, oproti uplatnenému (v zákonnej výške). Takto vysoký úrok z omeškania, ak žalobca znova poukazoval na sadzobník nebolo možné priznať, pričom súd poukazuje na hore uvedené odôvodnenie tohto uznesenia týkajúce sa skutočnosti, že sadzobník poplatkov nebol súčasťou zmluvy, preto na základe neho nemožno uplatňovať akékoľvek nároky a následne ich priznávať.

Vzhľadom na dôvody odvolania žalobcu spochybňujúce závery súdu prvého stupňa o tom, či išlo v danom prípade o spotrebiteľskú zmluvu, bolo potrebné sa zaoberať v odvolacom konaní charakterom uzavretej zmluvy o splátkovom úvere uzavretej medzi účastníkmi konania 25.01.2006 a ustáliť, ktoré právne predpisy je potrebné aplikovať na daný vzťah.

Odvolací súd vyhodnotil uzavretú zmluvu o splátkovom úvere uzavretú medzi účastníkmi dňa 25.01.2006 ako platnú (v časti poskytnutej istiny, úroku 17,3% ročne a poplatku za správu úveru 1,66 eur) a ako spotrebiteľskú, napriek skutočnosti, že bola uzatvorená podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

Podľa znenia § 52 ods. 1 OZ v období od 01.04.2004 do 31.12.2007, teda v čase uzavretia predmetnej zmluvy, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku (zmluva o úvere), táto pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 OZ nespadála. Je ale spotrebiteľskou zmluvou podľa § 23a z. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, keďže ide o zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka a jej charakteristickým znakom je, že sa uzatvárala vo viacerých prípadoch rovnako a je z nej zrejmé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil (je jednoznačne typovou zmluvou). V čase uzatvorenia zmluvy o splátkovom úvere bol účinný zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom uvedená zmluva, predmetom ktorej bol spotrebiteľský úver musela byť uzavretá aj v súlade s týmto osobitným zákonom popri Obchodnom zákonníku. Žalobca je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pri uzatvorení predmetnej zmluvy vystupovala v pozícii veriteľa v zmysle § 3 ods. 1 z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Žalovaný pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je potrebné ho považovať za spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 2 z. č. 258/2001 Z. z. Vzhľadom na to, že zmluvou sa zaviazal žalobca poskytnúť ako dodávateľ žalovanému ako spotrebiteľovi dočasne peňažné prostriedky vo forme úveru a žalovaný ako spotrebiteľ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s odmenou, zmluva uzavretá medzi účastníkmi spĺňa základné náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. a) a b) z. č. 258/2001 Z. z., keď zároveň nebolo preukázané, že by zmluva uzavretá medzi účastníkmi bola niektorou zo zmlúv vymenovaných v § 1 ods. 2 z. č. 258/2001 Z. z., a preto nie je vylúčená spod jurisdikcie tohto zákona.

Tiež je potrebné uviesť, že východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ (pri uzatváraní zmlúv) ocitá fakticky v nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a aj možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že pri zmluvných rokovaniach všetky návrhy zmlúv pochádzajú od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, preto mu je potrebné poskytnúť primeranú ochranu. Práve za účelom poskytnutia ochrany spotrebiteľom bol prijatý zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorého cieľom je chrániť spotrebiteľa (vo všetkých členských štátoch EÚ) pred účtovaním neprímeraných platieb v súvislosti s poskytnutím úveru (pôžičky).

Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravuje ustanovenie § 4 ods. 2, 3 zákona o spotrebiteľských úveroch (účinný v čase uzavretia zmluvy). Pod sankciou neplatnosti stanovuje požiadavku písomnej formy, ktorá vyplýva z nutnosti nastolenia právnej istoty v zmluvných vzťahoch. Okrem všeobecných náležitostí má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať náležitosti uvedené v § 4 odseku 2. Má teda obsahovať okrem iného podľa písm. a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb). Z úverovej zmluvy založenej v spise (č. I. 9) vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému úver 40.000 Sk (1.327,76 eura), ktorý mal žalovaný vrátiť v mesačných splátkach vo výške 1.055,- Sk (35,02 eura), pričom splatnosť prvej splátky bola určená na deň 20.02.2006, konečná splatnosť úveru na deň 20.1.2011. Ročná percentuálna miera nákladov bola určená výškou 9,64, bol dohodnutý úrok 17,3 % ročne a poplatok za správu účtu 50 Sk (1,66 eur). Zo zmluvy teda vyplýva, že neobsahovala sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, tak ako to predpokladá citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch.

Podľa názoru odvolacieho súdu práve časť zmluvy, ktorá v danom prípade absentovala, mala vplyv na to, ako mal žalobca správne započítavať zaplatené splátky úveru žalovaným. Citované ustanovenie sa malo aplikovať pri uzatváraní zmluvy a malo slúžiť na to, aby sa zo zaplatených splátok úveru započítavala časť na všetky tri položky, podľa vzájomnej dohody, čo je pre spotrebiteľa výhodnejšie, ako spôsob započítavania jednotlivých splátok úveru podľa Obchodného zákonníka, ako to realizoval žalobca, t.j. splátku započítaval najprv na úroky a poplatky a až potom na istinu. Žalovaný pritom žalobcovi už zaplatil z poskytnutého úveru 1.327,76 eur sumu 1.225,69 eura. Žalobca v súvislosti so spôsobom započítavania zaplatených splátok poukazoval na čl. III bod 4 zmluvy o splátkovom úvere, v ktorom je uvedené, že dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním pohľadávky z úveru platiť úrok z omeškania vo výške určenej veriteľom zverejnením. Dlžník súhlasí, že z došlých súm veriteľ najskôr uhradí splatné poplatky a náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu v tomto poradí.

Podľa názoru odvolacieho súdu uvedená časť zmluvy (o spôsobe započítania platieb od žalovanej) odporuje § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto je v tejto časti absolútne neplatná (§ 39, § 41 OZ). Posúdenie správneho započítania zaplatených splátok úveru má pritom vplyv na stanovenie, aký zvyšok istiny, úroku a poplatkov má žalovaný zaplatiť (po ich vyčíslení v tomto prípade) a z akej sumy je možné žalobcovi priznať príslušenstvo (či už úroky alebo úroky z omeškania). Hore uvedenú dohodu zmluvných strán o spôsobe započítavania súd prvého stupňa považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale vo výroku rozsudku ju za neprijateľnú vyslovene neuviedol v súlade s ust. § 153 ods. 4 O.s.p. Je potrebné tiež poukázať na to, že ide o dôležitú časť zmluvy, chrániacu záujem spotrebiteľa vedieť, aká časť jeho platieb je započítavaná na istinu, úroky a poplatky, o čom svedčí aj fakt, že podľa novoprijatého zákona o spotrebiteľských úveroch, zák. č. 129/2010 Z.z. je absencia tejto už podstatnej časti zmluvy sankcionovaný tým, že poskytnutý úver sa považuje za úver bez poplatkov a bez úrokov (§ 9 ods. 2 písm. k) s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b).

Z ustanovenia § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, platného v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi je zrejmé, že aj keď zmluva neobsahovala údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ju považovať za platnú. Podľa názoru súdu ale potom môže súd voľnou úvahou posúdiť a uzavrieť, akú sumu už zaplatených splátok úveru spotrebiteľom mal poskytovateľ úveru započítavať na istinu, úroky a poplatky tak, aby to bolo v súlade so zásadou spravodlivosti a zásadou ochrany spotrebiteľa.

Podľa názoru odvolacieho súdu pri uplatňovaných nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv nie je možné vychádzať z kapitalizovanej istiny, ako to navrhol žalobca. Zo špecifikácie žalovanej sumy (č.l. 48) je zrejmé, akým spôsobom žalobca postupoval pri vyčíslení kapitalizovanej istiny. Takáto špecifikácia žalobcu ale podľa názoru odvolacieho súdu nekorešponduje s uzavretou zmluvou o splátkovom úvere. Podľa zmluvy sa môže žalobca domáhať dohodnutého úroku vo výške 17,30% ročne len z poskytnutého úveru vo výške 40.000,- Sk eura a nie z poplatkov, ani z úrokov z omeškania. Ak však žalobca vyčíslený úrok, úrok z omeškania a poplatky pripočíta po ním určenom čase k sume poskytnutého úveru a celú sumu nazve istinou a následne žiada, domáha sa, ďalších úrokov z úrokov, úrokov z úrokov z omeškania, úrokov z poplatkov a tiež úrokov z omeškania z úrokov, úrokov z omeškania z úrokov z omeškania. Takýto postup vyčísľovania istiny v prípade spotrebiteľských zmlúv podľa názoru súdu nie je prípustné, nie je v súlade s uzavretou zmluvou, zákonom, ani v súlade s ustálenou súdnou praxou.

S poukazom na vyššie uvedené potom prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, keďže na vec opomenul aplikovať ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré sa na danú vec vzťahujú a sú pre právne posúdenie veci podstatné.

Ak by odvolací súd svoje rozhodnutie nepredvídateľne založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, porušil by právo účastníkov na spravodlivý proces a v skutočnosti by im odňal právo namietať správnosť právneho názoru súdu na inštančne vyššom súde. K novým právnym záverom odvolacieho súdu by sa účastníci nemali možnosť vyjadriť, prípadne predložiť nové dôkazy, ktoré z hľadiska doterajších záverov súdu prvého stupňa, sa nejavili významné. Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, musí rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. K požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania tak odvolací súd mohol učiniť zadosť iba kasačným rozhodnutím. Inak by odvolací súd znemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, lebo by im odoprel možnosť prieskumu nových, z pohľadu záverov súdu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska posúdenia odvolacím súdom rozhodujúcich záverov, čím by účastníkom odňal možnosť konať pred súdom (porovnaj rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 Cdo 276/2007).

V dôsledku vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., keď prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil tým, že na vec neaplikoval všetky náležité ustanovenia právneho predpisu a nadväzne v naznačenom smere i nedostatočne zistil skutkový stav, zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude pokračovať v konaní, vykonať dôkazy a tieto vyhodnotiť tak, aby rozsudok obsahoval náležitosti § 157 ods. 2 O.s.p. Ako už odvolací súd hore uviedol, pre určenie správnej výšky poplatkov, ktoré súd zaviazal zaplatiť žalovaného, bude potrebné sa opätovne zaoberať už zaplatenými splátkami úveru žalovaným, ustáliť voľnou úvahou, aká časť mala byť započítaná na istinu, úrok a poplatok. Keďže prichádza do úvahy započítať časť splátky na jediný dohodnutý poplatok

vo výške 1,66 eura, potom zvyšnú časť splátok bude možné započítavať na istinu a úroky podľa úvahy súdu tak, aby bolo rozhodnutie spravodlivé. Súd zistí, koľko mal žalovaný zaplatiť titulom poplatku za správu úveru od vzniku záväzkového vzťahu medzi účastníkmi do doby vyčíslenia poplatku za správu úveru žalobcom, pričom bude vychádzať zo skutočnosti, že žalobca má nárok na mesačný poplatok vo výške 1,66 eura mesačne. Súd ďalej zistí, akú sumu už žalobca započítal z jednotlivých splátok žalovaného na poplatky. Ak započítal dostatočnú sumu, súd žalobcovi titulom poplatkov nemôže už priznať ďalšiu sumu peňazí, ale ak žalovaný nezaplatil titulom poplatkov za správu úveru celú dlžnú sumu, súd z rozdielu medzi výškou poplatkov na ktoré má žalobca nárok a ktoré už žalovaný zaplatil vyčíslí sumu, ktorú má ešte žalovaný titulom poplatkov za správu úveru žalobcovi zaplatiť. Pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania sa súd prvého stupňa vysporiada z otázkou, kedy sa odporca s plnením peňažného dlhu dostal do omeškania s platením istiny a poplatkov a z týchto nárokov od doby, kedy sa s plnením dostal do omeškania, súd prizná dohodnutý úrok z omeškania. V prípade ak bude dohodnutý úrok z omeškania vyšší ako zákonný, čo je v spotrebiteľských zmluvách tiež neprípustné, prizná úrok z omeškania v zákonnej výške. Úrok z omeškania z úroku (zmluvného) nemôže priznať, pretože obidva nároky majú povahu príslušenstva pohľadávky a nemožno priznať z príslušenstva pohľadávky ďalšie príslušenstvo pohľadávky. Súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov konania, podľa zásady úspechu v konaní (vrátane odvolacieho konania, § 224 ods. 3 O.s.p.),

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.